

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: سعیده مزینانی، ۱۳۹۹

بررسی رویه داوری بین‌المللی درباره غرامت (دعاوی نفتی)

امروزه رجوع به داور یکی از ارکان مهم و اساسی‌ترین شیوه‌ی حل اختلافات ناشی از قراردادهای تجاری بین‌المللی است. داور در حقوق داخلی، مسئولیت مدنی دارد، اما این مسئولیت به لطف نهادهای بین‌المللی از وی سلب شده است. در حال حاضر، تمایل بهره‌مندی از داور در حل و فصل اختلافات شرکت‌های نفتی با دولت میزبان در حال گسترش است و این حقیقت که روند داوری تجارت بین‌المللی جایگزین رسیدگی قضایی در خصوص موضوعات تجارت بین‌المللی به‌ویژه تجارت نفت و گاز شده، یک امر بدیهی است و به‌وضوح مشاهده می‌شود. ارجاع دعاوی شرکت‌های نفتی با دولت میزبان به دادگاه‌های متبوع کشور طرف مقابل که از روابط بین‌المللی‌اش با دولت میزبان نشأت می‌گیرد، کمتر دیده شده است. با اکتشاف نفت و نیاز روزافزون دنیا به آن در مقام مهم‌ترین منبع تأمین انرژی، این طلای سیاه توانست مسیر اقتصادی، تاریخی و اجتماعی بسیاری از کشورها را به‌طور کلی دگرگون سازد و ایران هم از این تغییرات مصون نماند. دلیل این سخن ناشی از آن است که نفت، تمام مناسبات و معادلات سیاسی-اقتصادی و اجتماعی ایران را دستخوش تحولاتی بس اساسی کرده است؛ چراکه ماهیت و هویت تمام این نهادها نه‌تنها در ایران، بلکه در دنیا وابسته به این ماده‌ی بالارزش است و معیار سنجش اقتصادی بسیاری از کشورها قرار گرفته است. در این پژوهش پس از مبانی نظری تحقیق اعم تعریف داوری، انواع و ویژگی‌ها، موافقت‌نامه‌ی داوری و شرایط آن به تجزیه و تحلیل چگونگی رویه‌ی داوری بین‌المللی درباره‌ی غرامت دعاوی نفتی پرداخته‌ایم. نتایج پژوهش حاکی از آن است که در مورد غرامت اموال سلب مالکیت شده این قاعده موردپذیرش عموم قرار گرفته که دولت‌ها مکلف‌اند در صورت سلب مالکیت از خارجیانی که در کشور آن‌ها سرمایه‌گذاری کرده‌اند، غرامت بپردازند.

کلیدواژه‌ها: غرامت، دعاوی نفتی، قراردادهای تجاری بین‌المللی، داوری بین‌المللی، رویه‌ی داوری

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۰۷۸۰۰۳۹۶۹۶۱۳۹۸۱۱۱۴۰۹

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۰۷/۲۰

رشته‌ی تحصیلی: حقوق خصوصی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر مهران عبدلی

M.A. Thesis:

Review of International Arbitration Procedure (Oil Claims)

Today, referring to an arbitrator is one of the most important and fundamental pillars of resolving disputes arising from international trade agreements. The arbitrator, in civil law, holds civil liability, however, thanks to international institutions, this liability has been waived. At present, the tendency to use arbitrators in resolving disputes between oil companies and the host government is on the rise, and the fact that the international trade arbitration procedure has replaced international litigation in connection with the international trade matters, especially, it is obviously visible in oil and gas trade. Referrals of the claims of the oil companies against the host government in the respective courts of the other country, stemming from its international relations with the host government, are less common. With the discovery of oil and the growing need of the world for it as the most important source of energy supply, this Black Gold could completely change the economic, historical and social course of many countries and subsequently, Iran has not been immune from these changes. The reason is that Oil has fundamentally changed all political, economic and social relations and equations in Iran; because the nature and identity of all these institutions not only in Iran, but also in the world depends on this valuable material and has been regarded as the standard of the economic measurement in many countries. In this research, after formulating the theoretical foundations of the research, such as the definition of arbitration, types and characteristics, arbitration agreements and its conditions, we have also analyzed the international arbitration procedure for the compensation of oil claims. The results of the study indicate that in the case of compensation for expropriated property, it is generally accepted that governments are obliged to pay compensation in the event of expropriation of foreigners who have invested in their country.